

Željko Pavičić  
Svjetlonoša

**Mala biblioteka „Dragutina Domjanića” (100. knjiga)**

Nakladnik:

**Pučko otvoreno učilište Sv. Ivan Zelina**

Za nakladnika:

**Vesna Bičak-Dananić**

Glavni urednik:

**Stjepan Dragija**

Lektura i predgovor:

**Stjepan Dragija**

Grafička priprema:

**PHOTODESIGN, vl. Zoran Osrečak**

Tisak:

**Tiskara Zelina d. o. o., Sv. Ivan Zelina**

**ISBN 978-953-6540-85-3**

CIP zapis je dostupan u računalnome katalogu  
Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu  
pod brojem 001060759

Željko Pavičić

# SVJETLONOŠA



Sv. Ivan Zelina, 2020.



## SVJETLONOŠIN ČAROBNI LAMPAŠ

Željko neumorno piše stihove i dalje. Zanesen hoda ulicom, ne primjećuje nikoga. On je u svom svijetu i u sebi slaže stihove. Kad ga takvoga ugledate, nemojte ga ometati da mu ne prekidate nadahnuće – *zvjezdanu prašinu*.

I tako je nakon zbirke *Zvjezdani fandango*, pred nama nova zbirka pjesama: *Svjetlonoša*. Podijeljena je u dvije cjeline: *Stazama vilenjaka* i *Pijana muza*.

U prvoj cjelini, kao i dosad, s ljubavlju se spominje rodnoga sela gdje je sve drago i poznato, *gdje krijesnice sjaje u noći*, gdje su ostale drage osobe, mamini knedli sa šljivama, puškice od bazge, mirisna otava, stari mlin čije *brbljavo kolo* odaje skrivane tajne. To je mladost, vedrina, osjećajnost i toplina. Tu je Željko zarobljen u prošlom vremenu, u djetinjstvu, *dječak s borama* – odraslo dijete u nutrini svoje duše i *jahač mjesečine* s maštom znatiželjnoga dječaka koji putuje *stazama vilenjaka* – stazama djetinjstva i *ulicom dječjeg smijeha*.

Drugi dio zbirke dotiče prolaznost i starost sa svim popratnim pojavama. Nema povratka u djetinjstvo, *u ulicu dječjeg smijeha*, nestade *čarobnog praha*; ostala je gruba stvarnost. Tu Željko želi naglasiti neke loše ljudske osobine: nezahvalnost i sebičnost (*Bartol svira gitaru, Euterpina flauta*), gramzivost i jal (*Sedam zrna pšenice, Hrvatski jal*), ovisnost o drogi (*Nedjeljni spavač*). Ovo vrijeme i ljudi naprosto gaze i bešćutno prelaze preko svih svetih stvari i uspomena koje Željko

nosi u srcu. To su pjesme tmurnog ugođaja. Tako se Željko osjeća i tako piše, sjećajući se tužnih priča iz djetinjstva: o promrzlom siročetu, mrtvom Cigančetu, zaboravljenom starcu koji druguje jedino sa psom.

Željko preispituje svoj život slušajući što mu duša govori, što mu je prorekla *pijana muza*. Ne žali za proživljenim. Umoran je, ponestaje mu mašte – one *zvjezdane prašine*. O pjesmama govori kao o svojoj djeci. Daje se svima. Srce mu *kuca u stihovima*. Sve više stvari ga smeta. Sjetno se prisjeća prošlih vremena. *Ljepši je bio moj stari svijet*. Muči ga starost i prolaznost života. Piše epitaf svojoj generaciji koja odlazi šaptom i zaboravljene stare slave; oplakuje smrt mladog ratnika i mlade djevojke; spominje se mramornog grada – groblja, na kojem pokojnici čekaju svjetlost sudnjega dana. Želi smirenje nakon svega proživljenog, *da se skrasi duša lutajuća*.

Opet je kritičan prema sebi. Otkriva se u *striptizu duše*, ali je prestao biti oštar kritičar negativnih pojava i pojedinaca, jer ništa ne može promijeniti, već se samo ljutiti i biti nezadovoljan. Zato je potpisao *pakt s vjetrenjačama*. Ipak, još uvijek *diže barikade* kad se gazi ljudskost.

U Željku i dalje čuči skriven *šeret* koji se ruga strašilu, lažnoj ljubavi, piše odu rakiji, sluša što mu govori i svira *veseli gajdaš* – i ovdje u ulozu svojevrsnog obješenjaka - glasa savjesti.

Pjesme su pisane u strofama od četiri stiha od kojih se drugi i četvrti rimuju. Ujednačenog su ritma, slikovitih poredbi i metafora (*vatrena kobila, mramorni grad, brbljavo mlinsko kolo, note u vjetru i travkama*), onomatopejskih glagola (*vatrena kobila pršće, dašće, slabine pište, šine vrište*). Neke pjesme kratkog stiha su pjevne (*Ćuk, Kartaši*).

Željko je kao moto zbirke odabrao pjesme *Krugovi na vodi* – o prolaznosti života i slave te *Vozim se u čunu* – lirska slika putovanja u zagrobni život *kad nestao je pjesnik, ostaju pjesme*, kad zahvaljuje najmilijima s porukom da ne tuguju za njim.

Treba izdvojiti i naslovnog *Svjetlonošu*, koji kao dobri duh s *čarobnim lampašem hoda zemljom, vodom, zrakom*, dijeli *osmijeh, nadu, iskru vjere*, donoseći ljubav i svjetlost uz poruku kako ipak nije sve crno i kako ima nade.

*Stjepan Dragija*





STAZAMA VILENJAKA



TAMO GDJE KRIJESNICE  
SJAJE U NOĆI



# Svjetlonoša

Hoda zemljom,  
Vodom, zrakom.  
Dijeli osmjeh  
Stvoru svakom.

S drva nade  
Urod bere.  
Šalje svima  
Iskru vjere.

Šeret nalik  
na Gavroša.  
Svjetlonoša.  
Svjetlonoša.

Ima srce,  
Žarku zublju.  
Jerihonsku  
Nosi trublju.

Preko blata  
Srebro stere.  
Voli ljude  
Preko mjere.

Bogat i bez  
Jednog groša.  
Svjetlonoša.  
Svjetlonoša.

Krijesnica mu  
Roj u kosi,  
Dok čarobni  
Lampaš nosi.

Drugom rukom  
Sjeme grabi.  
Božje stado  
k sebi vabi.

Baca ljubav  
Iz svog koša.  
Svjetlonoša.  
Svjetlonoša.

# Tamo gdje krijesnice sjaje u noći

Da mi jednom, samo još jednom,  
Na ono čarobno mjesto doći.  
Pod onaj mali starinski prozor,  
Tamo gdje krijesnice sjaje u noći.

Da mi je jednom, samo još jednom,  
Opet toliko hrabrosti smoći,  
Da poljubim davno ljubljene usne,  
Tamo gdje krijesnice sjaje u noći.

Da mi je jednom, samo još jednom,  
Doći i zauvijek sklopiti oči.  
U onom selu u kom sam rastao,  
Tamo gdje krijesnice sjaje u noći.

# Gdje su moje puškice od bazge?

Gdje su moje puškice od bazge?  
Od kudjelje ispucani meci?  
Bubamare i pauka Gare,  
Slikovnice pročitani reci ?

Koje srce doista je moje?  
Možda ovo, a možda i nije?  
Ne znam više kome vjerovati,  
Sebi ovom, il' sebi otprije.

Gdje su moje znatiželjne oči?  
Koji redak u čitanki sriču?  
Teško da će odgovor mi dati  
Dvije osobe u istome biću.



# Vatrena kobila

Iskrama pršče u noći.  
Željezne slabine pište.  
K'o neka neman dašće,  
A šine pod njom vrište.

S tri vagona kroz polje  
Iz škole vozi naš šest.  
Parnjača iz 1917.  
„Mavag“ Budapešt.

Kad smo sišli na stanici,  
Još je ugljena dobila.  
Ritnula se i nestala,  
U noć vatrena kobila.

# Brbljavo mlínsko kolo

Pored stare vodenice  
Kraj mlinarevog stola,  
Kao dječak sam slušao priče  
Brbljavog mlinskog kola.

Bistrom je vodom prskalo,  
Lopaticama žuborilo.  
Pamtim i danas priče  
Koje mi je govorilo.

Izdalo svaku je djevojku  
Iz sela, koja je cvala,  
I tajno pod okriljem mraka  
Propupale grudi prala.

Tračalo je bez srama,  
Na mjesečini što rade,  
Uspaljeni derani  
I jedre udovice mlade.

Čak je i seoskog popa  
Vidjelo spuštenih gaća u šašu,  
Kako bludan i grešan  
Obljubljuje neku snašu.

Spomenulo je i mene,  
Kako sam se mučio.  
I koliko vode sam popio,  
Dok nisam plivati naučio.

Znao sam sjediti satima.  
Slušati sam ga volio.  
A nekad je bilo tužno,  
Da sam i suze prolio.

Zbog onog kad je Božidar  
S brvi u vodu pao,  
I zadnjim daškom života  
Uzalud majku zvao.

Tisuće sudbina gorkih  
U kapima bilo je vode.  
Al' svaku pokrije vrijeme  
Koje zauvijek ode.

Bager je stao pred mlinom.  
Vlast je naredila: Ruši!  
A riječi mlinskog kola  
I sad su mi na duši.

Zapamti barem nešto,  
Prenesi što budeš znao!  
Ne daj da se zaboravi,  
Da mlin je postojao!

Nek' idu s djeda na oca,  
S oca na kćer ili sina  
Sve priče brbljavog kola  
Iz starog Morovog mlina.

# Klarín spomenar

Kada je prva ljubav  
Pogodila malu Klaru,  
Nastade ozbiljna buna  
U njenom spomenaru.

Više ga nije otvarala,  
I tko zna bi li i marila,  
Što srca davnih simpatija  
Probodena su krvarila.

Neki je plavi čuperak  
Postao centar joj svemira,  
I u stranice dnevnika  
Unio dašak je nemira.

Slova su se razbježala.  
Napustila riječi su svoje  
I njihova srca s Klarinim,  
U ljubavi više ne stoje.

Cvjetići što su mirisali,  
Požutjeli su, usahnuli.  
I za danima prošlim  
Neutješno uzdahnuli.

Ne ljuti se, spomenare!  
Tako na svijetu je ovom.  
Sreća se piše malim,  
A ljubav velikim slovom.

# E, moj blesavko!

E, moj blesavko, i znatiželjko,  
Vječito sanjalo i vjetropirko!  
Pa ti još tražiš iščezle zvijezde  
I mjesec što je nad selom žmirk'o.

U tvojoj glavi, veliki dječaće,  
Samo se stari filmovi vrte!  
A mnogi već u tvojim godinama  
Pod svoj su život podvukli crte.

A ti se ne daš, kao u inat.  
Stariji nisi ni jednog dana.  
U davnom vremenu si se zatočio  
I letiš krilima Petra Pana.

Pa onda hajde, kaži mi kako si?  
Jesi li ikad na oblaku spavao?  
Jesi li stigao na kraj svijeta?  
Je l' život ti dao, što je obećavao?

Ja te ne krivim, siguran budi,  
Što nisi stvarnost u dušu pustio.  
I da ti kažem onako iskreno:  
Malo tog si važnog propustio.

Još jedeš žutu repu iz trapa,  
Zelene trešnje kraj Morovog mlina.  
Ne propuštaš nikad zalazak sunca,  
I još te k'o magnet vuče daljina.

I ja bih s tobom, ali ne mogu.  
Suprug sam, tata, i dugo već djed.  
Tvoj je uvojak kuštrav od vjetra,  
A moj je starački rijedak i sijed.

Samo ti budi tamo gdje jesi.  
Druži se s ljudima kada se smrači.  
Svi su još živi i možeš do njih,  
A ja ih odavno ne mogu naći.

E, moj blesavko! Baš sam ti zavidan.  
I naposljetku još bih dodao:  
Ti dragi kamen djetinjstva čuvaš  
I nisi ga nikad nikome prodao.

# Jesenja sonata

Šareni pejzaž preda mnom,  
Od lišća boje zlata.  
Note u vjetru i travkama.  
Jesenja sonata.

Trepere grane drveća.  
U misli se uvlači sjeta.  
Mlačno popodne donosi  
Spokoj Miholjskog ljeta.

Na nebu bez oblačka  
Zaostala ptičja jata.  
Violinski stavak cvrčaka...  
Jesenja sonata.

# Lujček

Lujček ide iz crkve  
I crkva za njim ide.  
I župnik i kalež i sveci  
Na njegovom licu se vide.

Svakom je vritnjak oprostio,  
Podsmjeh i šamar vreli.  
Svetu je primio hostiju  
I mrziti nikog ne želi.

Lujček ide iz crkve,  
Al' crkva ne ide iz njega.  
U njemu su njene zidine  
Čvršće od bilo čega.

Vjera je zlatna mu žlica  
Koja nikad ne hrđa.  
Njom svoju dušu hrani  
Iz zdjele milosrđa.



# Odakle dolaze moje pjesme

Ne nastaju moje pjesme  
Gdje srebro se česme,  
I cvrčak u noći gudi,  
Već gdje balege bijaše.  
Gdje esencom se trovahu snaše  
U selu priprostih ljudi.

U tom se svijetu čistom  
Stražnjica brisala listom  
Lijeske, a i repuha.  
Za Božić i Uskrs se kupalo.  
Konoplju stupom se lupalo  
Uz šnitu kukuruznog kruha.

Babe su u buđacima  
Pričale o mrtvacima,  
Sjedeći pored peći.  
Očiju prepunih straha  
Slušao sam ih bez daha.  
I otud za pjesme mi riječi.

# Síroče

Uz peć sam ovu priču  
Od stare Regine slušao,  
I otad nosim nemir  
Koji je u mene ušao.

Kad snijeg prije Božića  
Iglice bocka po očima,  
Žalostan glas siročeta  
Majku doziva noćima.

Meni je hladno, majčice!  
Teško je studen podnositi.  
Na vjetru, promrzlih ruku,  
Od ljudi milostinju prositi.

I glas se majke začuje:  
O, jedno siroče moje!  
Dođi k meni na nebo,  
Zgrijat ću prstiće tvoje.

Uz peć sam ovu priču  
Rukavom s lica brisao,  
Ali je nikada nisam  
Iz svoga sjećanja izbrisao.

# Vrbova svírala

Do neba me je dizala,  
Rukom me sestrice dirala,  
S čarobnih mjesta je stizala  
Vrbova svírala.

K'o zlatna kiša je padala.  
Na jastuk mi snove spuštala.  
Dok noć se selom prikradala  
I crnom svilom šuštalala.

U moje kraljevstvo djetinje  
Gordo je paradirala.  
Poput najveće svetinje  
Vrbova svírala.

U rano jutro me budila  
Kroz prozor prepun blještavila.  
Sto mi ljepota nudila  
Uvijek kad bi se javila.

S njom je kroz moje dane  
Anđela četa marširala.  
Umrijet ću, kad svirati stane  
Vrbova svírala.

# Šarko

Otac duboko uzdahne:  
Najteže mi je noćima!  
Govori svome Šarku,  
A ovaj ga prati očima.

Miluje rukom mu glavu,  
Vezan uz njega do vijeka  
Nekom nevidljivom sponom,  
Između psa i čovjeka.

Moj sin se, čujem, propio.  
Kući više ne dolazi.  
I postajem sve nesretniji  
Kako vrijeme prolazi.

A bio sam tako radostan  
Kad Bog mi ga je podario.  
Vjerovah, bit' će uz mene  
Kada budem stario.

Pričice sam mu pričao,  
Obraze sam mu ljubio.  
Živio samo sam za njega,  
A sad sam ga izgubio.

Nijedan praznik ne praznujem  
I svaki Božić tugujem.  
Sve je u meni umrlo.  
Još samo s tobom drugujem.

A Šarko k'o da razumije.  
Na riječi k'o da se smilio.  
U krilo je glavu mu stavio  
I samo je tiho zacvilio.

# Dječak s borama

Ne postoji više trag  
Kojim bih mogao poći,  
Tamo gdje rastu lopoči  
I krekeću žabe u noći.

Nisam više blagoslovljen  
Bezbriznošću neznanja.  
Čovjek nestaje onda,  
Kad prestane da sanja.

Kamo je samo izmaklo  
Ono vrijeme starinsko?  
Istrošili su se dani  
K'o staro kolo mlinsko.

Stojim na cesti za nikuda  
U nekim novim zorama.  
Pod teškim teretom godina  
Dječak s borama.

# Ćuk

Srebri se nebom  
Mjesečev luk.  
Negdje u gaju  
Čuje se ćuk.

Razbojnik, mračnjak,  
Usamljen vuk  
Otus scops  
Maleni ćuk.

Tonem u san,  
Kroz grobni muk.  
Nosi mi spokoj  
Ponoćni ćuk.

# Knedle sa šljivama

Konji ispod oraha  
Frću, mašu grivama,  
A na stolu mirišu  
Knedle sa šljivama.

U tanjuru starinskom  
S nacrtanim gljivama,  
Ljubičasto krvare  
Knedle sa šljivama.

Jedna žlica šećera,  
Pogled prema njivama.  
Nikad više mamine  
Knedle sa šljivama.



# Otava miriše

Uz potočić vrba  
U suton se njiše.  
O, Bože moj, kako  
Otava miriše!

Gurkajući glavom  
Tele kravu siše.  
O, Bože moj, kako  
Otava miriše!

Uokolo jesen  
Krasopisom piše.  
O, Bože moj, kako  
Otava miriše!

Ja sam tu još uvijek,  
A nema me više.  
O, Bože moj, kako  
Otava miriše!

Skuti majke zemlje  
U njedra me skriše.  
O, Bože moj, kako  
Otava miriše!

I mada je stalo,  
Srce još mi diše.  
O, Bože moj, kako  
Otava miriše!

# Strašilo

U vinogradu  
Na kolcu,  
Među grozdovima  
Prezrele brine  
Strašilo s čvorkom  
Na ramenu.  
Na straži je  
Djedovine.

O, kakve ljepote!  
O, kakve miline!

Moj naklon,  
Ekselencijo!  
Sav se ozarim  
Od vaše blizine.  
Dok je vas  
Nema straha.  
Bit će  
Kapljice fine.

O, kakve ljepote!  
O, kakve miline!

# Krugovi na vodi

Stvori ih kamenčić  
Kog baciš u vodu.  
Krugovi se šire,  
Nestanu i odu.

Tvog i mog života  
Slična je putanja.  
Izgube se tragovi  
Našeg postojanja.

# Ulica dječjeg smijeha

U sjećanju selo malo.  
U njemu barake od pleha.  
Vječno sunce je sjalo  
U ulici dječjeg smijeha.

Šmrkavi nosovi mali.  
Šarene pikule sjajne.  
Svi su tu čuvati znali  
Velike dječje tajne.

U prašini torta od blata,  
Kečkice boje maka  
I nevidljiva tajna vrata  
U svijet vilenjaka.

Ničega nema više,  
Tek misao šulja se plaha.  
Sve su isprale kiše,  
Nestade čarobnog praha.

Djeca su odrasli ljudi  
I teško je ponekad shvatit'  
Da svatko od njih žudi  
U lijepo se djetinjstvo vratit'.

U sjećanju selo malo.  
U njemu barake od pleha.  
Vječno sunce je sjalo  
U ulici dječjeg smijeha.

SVJETLACI



# Svjetlaci

Vidi! Svjetlaci sred neba,  
Seka mi Janina kaže.  
To duše su malenih beba,  
Što svoje majke traže.

Napustit će uskoro obzor.  
Spustit će se u selo,  
I kroz otvoren prozor,  
Leći uz mamino tijelo.

Ma to su krijesnice, Seko!  
Al' ona će: Svjetlac to sija.  
Sveti je Antun mi rek'o,  
Kad sam umrla i ja.

# Antolova Ljubica

Kažu, kada je umrla  
Antolova Ljubica,  
Iz grudi joj je tada  
Izletjela bijela golubica.

I svi su se poslije kleli  
U svoje rođene oči,  
Da je svojom bjelinom  
Obasjala tamu noći.

Iznad sela je kružila  
Te noći tihe i svete,  
I zaplakalo na groblju  
Tada je njezino dijete.

Čulo se zatim tepanje:  
Rankice, moja Ranka!  
I tiho je, tiho odzvanjala  
Majčina uspavanka.

Spavaj, srdašce moje,  
Mezimče jedino drago!  
Evo i mene k tebi,  
Najvrjednije moje blago.

Seoske babe su klečale,  
Svevišnjeg Boga zazivale.  
I svojom žarkom molitvom  
Svoj strah su prikrivale.



Sve je to nebo već vidjelo.  
Slavuj pjesmu nastavi.  
Ni jednu jedinu ljubav  
Nikada smrt ne rastavi.

Kažu, kada je umrla  
Antolova Ljubica,  
Iz grudi joj je tada  
Izletjela bijela golubica.

# Bartol svira gitaru

Bartol svira gitaru,  
Suton je prosuo zlato.  
Bog je virnuo s neba  
I poslao anđela jato.

Stisnuli su se uz njega,  
Stali među ljude.  
Takvo što nisu čuli  
I toj se ljepoti čude.

Zašutjele su i ptice,  
Sve živo drhti od strasti.  
Škrtac novac dijeli,  
Bogataš sirotinju časti.

Bartol svira gitaru.  
Sjedi na drvenom pragu.  
Kleknuo mladić pred svoju  
Ostavljenu je dragu.

Susjed susjeda grli,  
S kojim se dugo već sudi.  
Bolesnik, što kleo je život  
Ponovo za njim žudi.

Odjednom sve ima smisla.  
Svako se lice zari.  
Korak se ljubavi čuje  
Od struna na gitari.

Bartol sprema gitaru.  
Na leđa je stavlja i kreće.  
Zarežao crni je kudrov,  
Zgazio dječak je cvijeće.

Stani, barabo, i sviraj!  
Čuli se glasovi puka.  
Ako nas ostaviš sada,  
Sudit će naša ti ruka.

S tobom je život ljepši!  
Natrag su ga vukli.  
A on je išao dalje  
I kolcima su ga zatukli.

Zakopali su ga uz cestu,  
U grmlje kraj ptičjih gnijezda,  
Pod jednu divlju ružu,  
Ispod treptavih zvijezda.

Bartol svira gitaru.  
Ponekad može se čuti  
Kad pupaju cice-mace,  
Ili kad lišće požuti.

A pjesma lijepa do bola  
Iskonsku poruku ima:  
Ja vas beskrajno ljubim,  
Ja vam opraštam svima!

## Sonet u suton

Teče grimiz s planinskog vrhunca.  
Gorski potok sav iskri i pršće.  
Moje srce u grudima dršće,  
Očarano umiranjem sunca.

Žuta svjetla u oknima kuća,  
A s tornja zvoni pozdravljenje.  
Hej živote, podaj mi smirenje  
Da se skrasi duša lutajuća!

Vidio sam sve što vidi oko.  
I čuo sam sve što čuje uho.  
Popio sam što nesretnik pije.

Stoput ranjen bio sam duboko.  
Bez ikoga sam u doba gluho,  
Al' mi život dosadio nije.

# Srebrni zmaj

S glavom na jastuku  
U noćima punim sjaja  
Jahao sam mjesečinu,  
Svog srebrnog zmaja.

Nosio cijelim me selom  
Moj dobri, blještavi drugar,  
Jedini uvijek budan,  
Nadglednik, cestar i lugar.

Što mi je punilo dušu?  
Kamo sam ja to htio?  
Cestama snova sam stremio,  
A dijete još sam bio.

A to sam i dan-danas,  
U nutrini svoje nutrine.  
Vlasnik srebrnog zmaja  
I jahač mjesečine.

# Mrtvo Ciganče

Mrtvo Ciganče.  
Krvvari mjesec  
Iznad plota.  
Leleče srna  
Uhvaćena  
U zamku od drota.

Mrtvo Ciganče.  
Mater ga ljubi.  
A lipa medi.  
Ćaća mu zaklao  
Bilježnika.  
U zatvoru sjedi.

Mrtvo Ciganče.  
Pjesma ćuka.  
Dragulji u rosi.  
Nebo se otvara  
I anđeo nosi  
Ga plavokosi.

# Nedjeljni spavač

Mladić na krevetu leži.  
Na usnama osmijeh mu čudan.  
Nedjeljno podne je prošlo.  
Trebao biti bi budan.

Možda je ljubio sinoć  
Pa mu se toliko spava,  
Dok mu se vrzma vjetar  
Oko uvojka plava.

Na trenutke kroz prozor  
Po očima svjetlost mu šeta.  
Ne zaklanja se, ne mršti.  
Nimalo to mu ne smeta.

Ah, što je mladost lijepa!  
Ustati svi su lijeni.  
Nad njim poster Nirvane.  
I sasušak krvi na veni.

Na bijelom jastuku spava.  
Na bijelom on otplovi brodu,  
S previše bijelog u krvi  
I špricom i iglom na podu.

# Nekako s prvim mrakom

Nekako s prvim mrakom  
Čudan svat mi se javi.  
Sjeda pored mene  
Pa mi društvo pravi.

Govori da se znamo,  
Da krave smo skupa pasli.  
Istom hodali cestom  
I zajedno da smo rasli.

Slijedio me je, kaže  
U sjeni moje sjene.  
Ja njega vidio nisam,  
A on je bio uz mene.

Star si i umoran, reče.  
Ni stih ti nije na cijeni.  
Nemoćno ti je tijelo.  
Još malo pa ćeš k meni.

Al' nemoj se bojati ništa,  
I mrak je prepun svjetla.  
Sve nas prije il' poslije  
Pomete Božja metla.

Nastavlja istim tonom  
Dok vani suton se zlati.  
Tisuću zna sitnica  
Pa me u djetinjstvo vrati.



Sjećaš se, kaže on meni,  
Kad žuti snijeg je pao?  
Trebao pasti si razred  
Jer nisi slova znao.

Cakli se zid u kući.  
Na prozoru ledeno cvijeće.  
Sirotinjski to su dani,  
A ti si prepun sreće.

Dobio nove si hlače,  
Naranču i bombone.  
S ganjka slušaš kako  
Cestom praporci zvone.

Ma otkud samo znade  
Te moje svete sitnice?  
Ja gledam, ali nikad  
Ne mogu vidjet' mu lice.

Rječit je, mislim u sebi,  
Kao da prelijeva boje,  
Dok mi opisuje sretne  
Dane mladosti moje.

E, što je bilo lijepo!  
Čovjek ni svjestan nije.  
Veselit' se ničemu nećeš  
K'o što si nekada prije!

Nijedne usne više  
Vrelinom te opeći neće,  
K'o one koje si ljubio  
Davne šezdeset i treće.

Nijedna tvoja pjesma  
Više nema tu snagu,  
Da opiše kako treba  
Tu tvoju bivšu dragu.

Rekoh mu ljutito tada:  
Neka te voda nosi!  
Zašto me toliko mučiš?  
Reci, konačno, tko si?

K'o pahulje prvog snijega  
Padale su mu riječi.  
Čemu sad ta žestina?  
Kad želiš, ja ću ti reći.

Imaj malo strpljenja!  
Idemo samo polako.  
Mene i moje prisustvo,  
Objasniti nije baš lako.

Ja sam ovdje zbog tebe,  
Da se boljemu nadaš.  
Da te k svjetlu vodim,  
Da te dižem kad padaš.

Sjeti se kolike noći  
Istinom sam te mučio,  
Kad si učinio nepravdu  
I pogrešno kad si odlučio.

Ja sam iz tvoga srca  
Pakost i zloću brisao.  
Tražio najljepše riječi  
Kada si pjesme pisao.

Ja sam ti vagao misli  
Prkosio tvojoj volji.  
Nastojao sam uvijek  
Da budeš čovjek bolji.

Od tvojeg prvog daha  
Suđeno nam je u dvoje.  
Ja nemam svoga lica.  
Moje je lice tvoje!

Eto, da nisi ni znao  
Nosiš života me cijela!  
Dvadeset jedan sam gram  
Težine tvoga tijela.

Tu sam da brinem za te'  
Kada te život kuša.  
Ja sam to, što ti jesi.  
Ja sam tvoja duša!

# Blentavo moje!

Blentavo moje, rođeno, drago!  
Ne, nisam ja onaj koji sve zna.  
Ali u sebi, da pronađeš blago,  
Trebam ti vodič, baš kakav sam ja.

Nemam ja moći silnih vladara,  
Nit' mi je nauka strana jaka.  
Ja imam samo glavu sanjara  
I maštu znatiželjnog dječaka.

Doći će dani kad sve se ruši,  
Kad treba sili nasuprot stati.  
Upamti! Samo s dobrotom u duši  
Odabрати stranu ti ćeš znati.

Tvoje je jesti, spavati, piti,  
Slušati bajke prije sna.  
Al' ako želiš vječno mlad biti,  
Trebam ti vodič, baš kakav sam ja.

Otvori srce i nosi ga širom.  
Jadnih i očajnih ima svuda.  
Ne trebaš biti čarobnjak sa šeširom,  
Lijepa riječ čini još veća čuda.

Život je šeret, koješta sprema.  
Mnoge uplete u svoje niti.  
Al' upamti jedno: Makar me nema,  
Ja ću nevidljiv u tebi biti.

Ponekad znade gorčiti šećer.  
I čovjek u pomoć zaziva Boga,  
Al' ne boj se ničeg! I najdeblji glečer  
Otopit' toplinom srca ćeš svoga.

Blentavo moje, rođeno, drago!  
Ne, nisam ja onaj koji sve zna.  
Ali u sebi, da pronađeš blago,  
Trebati vodič, baš kakav sam ja.

# Bijela nevjesta

Bijele joj haljine kite  
U nepodnošljivom muku,  
I mirisnih ruža buketić  
Stavljaju joj u ruku.

Vjenčić tratinčica pletu  
I upliću joj u vlasi.  
Silno naglasiti žele  
Ljepotu koja je krasi.

Ugrij je sunce zlatno!  
Hladne su ruke njene.  
Obasjaj joj blijedo lice  
I oči otvorene!

Ne daj joj da ozebe!  
Toplinom je ogrni.  
Bijelu nevjestu danas  
Odvođe svatovi crni.

# Sedam zrna pšenice

Jednom sveti čovjek  
Na neka pokuca vrata  
I smjesta mu ih otvoriše  
Dva rođena brata.

Reče im da je gladan,  
A oni odgovore: Sjedi!  
Evo, ovdje je stol  
I skupa s nama jedi.

Došljak blagoslovi hranu.  
Svega na stolu je bilo.  
Razgovaralo se o svemu,  
Slatko se jelo i pilo.

Baš sam se najeo! reče,  
K'o nikada u životu.  
Nagraditi zato vas želim,  
Za ljudskost i dobrotu.

Jednom sedam zlatnika  
Dajem u ime pečenice,  
A drugom zbog vina i kruha  
Sedam zrna pšenice.

Ode sveti čovjek  
I zatvori za sobom vrata.  
I prvi put zavist se javi  
Između dva brata.

Onaj što dobi dukate  
Reče: Čuj ih, što zvone!  
I ode platiti piće  
Svakom iz gostione.

I tako svakoga dana  
Na njegov račun se pilo.  
Svi su mu bili prijatelji,  
Dok je dukata bilo.

Probudi jednog se jutra  
Praznog džepa i gladan.  
Nitko ga poznati ne želi  
I posta silno jadan.

Drugi, što dobi zrnje  
Nije gubio vjere,  
Posadi ga u zemlju  
I lijepo klasje pobere.

Opet s istog klasja  
Do jednog sva posadi zrna.  
I opet mu uzvрати rodом  
Zemlja plodna i crna.

Godinama je radio,  
Bez obzira, kiši il' žeže.  
I žutjelo polje se pšenice,  
Dokle god pogled seže.



Pred žetvu pozva brata  
I reče mu: Bijedo bijedna!  
Pogledaj ovu pšenicu,  
Sto je zlatnika vrijedna!

A gdje je tvoje bogatstvo,  
Goljo, htio bih znati?  
I ne očekuj milostinju.  
Ništa ti neću dati.

Te noći puhne vjetar.  
Iz oblaka munja se stvori.  
Udari grom u pšenicu  
I za tren sve žito izgori.

Dva brata sjede u kući.  
Dvorište im je u draču.  
Pod roditeljskom slikom  
Zagrljeni plaču.



PIJANA MUZA



# ŠAPTAČ VJETRU



## Píjana muza

Tu noć sam pjesmu pisao.  
Riječ me k'o vatra pekla.  
Slavu mi je i besmrtnost,  
Pijana muza prorekla.

Svu noć se ludo hihotala,  
I besramne radila scene.  
Pored svih dobrih pjesnika  
Baš je izabrala mene.

Crnim me biserjem kitila.  
Lovorov vijenac mi plela,  
I svakog tko me osporio  
Na pasja kola je klela.

Samo istinski pjesnici  
U rog Heimdalla pušu.  
Reče im: Idite kućama,  
On jedini ima dušu!

Ja njemu biram riječi,  
I vadim iz svojih grudi.  
On je božansko biće,  
A vi ste samo ljudi.

Kada se otriježnila,  
Jasnim mi jezikom reče:  
Ne, nisi nimalo dobar.  
Voda ti žilama teče!

Ti svoje pjesničke jade,  
Gledaš k'o Kristove rane.  
O, Bože, koliki ego  
U sitnu dušu stane!



# Šaptač vjetru

Poslije tebe s ološem  
Ostavih u krčmi jetru.  
Odbačen k'o stara krpa.  
Ja sam šaptač vjetru.

Medicini dadoh tijelo.  
Dušu nudim svetom Petru.  
Ne treba mi više ništa.  
Ja sam šaptač vjetru.

Moj je život bio treptaj  
Na Božanskom kronometru.  
Ljubav je prokletstvo moje.  
Ja sam šaptač vjetru.

# Nemam više zvjezdane prašine

Bacam u koš neuspjele pjesme,  
Gužvam papir pisaće mašine.  
Jalov trag je na bijelom papiru.  
Nemam više zvjezdane prašine.

Tražim način da djetinjstvo vratim,  
Da pobjegnem od prsta sudbine.  
Čaroliju takvu izvesti ne mogu,  
Nemam više zvjezdane prašine.

Nestala je u kiši i vjetru.  
Sad sam pajac i golub od gline.  
Slušam jauk svog umornog tijela.  
Nemam više zvjezdane prašine.

# Pišem po vodi

Pišem po vodi  
Krvlju iz vena.  
U suton mi je  
Pjesma crvena.

Ujutro modra,  
Ujesen smeđa.  
Voda mi svoja  
Postavlja leđa.

Često niz grudi  
Prođu mi srsi.  
Naide vjetar  
I stih mi mrsi.

Ostavljam dušu  
Na modrom sagu  
Za moju ljubav,  
Za moju dragu.

Pišem po vodi  
I čelo boram,  
Naprosto zato  
Što pisati moram.

Ta, ja sam pjesnik  
Što katkad jeca.  
Pjesme su moja  
Rođena djeca.

Nit' im se čudim,  
Nit' im se divim,  
Samo ih dišem,  
Samo ih živim.

Uz njih se smijem  
Tugujem, plačem.  
Istinu tražim.  
Koračam dračem.

Pišem po vodi.  
Dajem se svima.  
Srce mi kuca  
Stihovima.

# Pjesnik

Tako klempav i smiješan,  
Na licu s dva žarka oka.  
Pročitao svoju je pjesmu,  
I nastala tišina duboka.

O, blento Božji! Karikaturu!  
Tko ti je tako poredao riječi?  
Da me zgrome i oduzmu,  
Da mi srce pred njima kleči.

Što li je Gospod vidio u tebi  
Da takav talent ti dade,  
Da s licem konjušara  
Pišeš ovakve balade?

Samo se luckasto smješka  
I kladio bih se životom,  
Da bi i besmrtno srce  
Usmrtio ljepotom.

# Euterpina flauta

Još kao dječak,  
U suton plavi  
Euterpinu flautu  
Nađoh u travi.

Zatitralo je  
Lišće u žbunju,  
Kada sam puhnuo  
Prvi put u nju.

Ljepotom trenutka  
Zatečen sam bio  
Pa sam u svoja  
Njedra je skrio.

Tu ću divotu  
Sa svima dijeliti.  
Putovati svijetom,  
I tužne veseliti.

Srce je moje  
Tad bilo čisto,  
A flauta je uvijek  
Svirala isto.

Uskoro zatim  
Okusih slavu.  
Kitili lovorom  
Moju su glavu.

Umjetnik takav  
Jednom se rodi.  
O, mili Bože -  
Kako to godi!

Za mrvu slave  
Učinio sve bi'.  
Pa sam se divio  
Samome sebi.

Nisam si istinu  
Priznati htio,  
Al onaj stari  
Sad nisam bio.

I moje pjesme...  
K'o nekim trikom.  
Nisu se više  
Sviđale nikom.

Srce je moje  
Sad svima strano,  
A flauta svira  
Raštmano.

Umjesto da me  
K'o prije slave.  
Okreću ljudi  
Od mene glave.

Što je, budale  
Da me ne slušate?  
Pa zar se mojih  
pjesama gnušate?

A još do jučer,  
Rekoh pun bijesa,  
Dizali ste me  
U nebesa.

Ma fućka mi se,  
Niste u pravu!  
I bacih Euterpinu  
Flautu u travu.

Uvrijeđen, rekoh:  
Ma tko vas treba?  
Al' začuh pjesmu  
Lijepu do neba.

Što je sad ovo?  
Glazba me prene.  
Pa tko to svira  
Bolje od mene?

Krvari nebo,  
Zvijezde se ruše.  
U Euterpinu flautu  
Nov dječak puše.



Govorim sebi:  
Ravna mu nema!  
A on je radosno,  
U njedra sprema.

Na licu mu osmjeh  
Od tisuću riječi.  
Bogatstvo i slavu  
Želi s njom steći.

Hej, raščupanko!  
Po pjesmi brate.  
Koliko daješ,  
Toliko ti vrate.

Bog nije umro.  
Na križu još grca.  
I dijeli nam  
Prema čistoći srca.

# Hrastovi boluju

Hrastovi boluju.  
Posvuda se suše.  
Tiho umiru.  
Bez lišća se guše.

Hrastovi boluju,  
A naš su rod.  
Sličan nam je  
Genetski kod.

Hrastovi boluju  
I ja skupa s njima.  
Tužno je, tužno  
Na proplancima.

# Daj mi natoči, krvniče!

Moje su misli noćas  
Samoćom zarobljene.  
Nepodnošljiv slušam  
Hihot pijane žene.

Birtaš me lukavo gleda.  
Prasac trbušasti!  
Stavlja mi piće i govori:  
Večeras kuća časti.

Daj mi natoči, krvniče!  
Ne škrtari na vinu,  
Da se napijem noćas  
I odem u materinu!

Daj mi natoči, krvniče!  
I rundu za moje Jude.  
Teško je živjeti na svijetu,  
A ne razumjeti ljude.

# Jezik

Ako ti nekada  
Ukradu novac,  
Ne brini! Lako ćeš  
Ti bez njega.  
Al' ako ti ikada  
Ukradu jezik,  
Tada ćeš ostati  
Vjeruj, bez svega.

S čim ćeš putovati  
Zvezdanim svodom,  
Letjeti zrakom,  
Hodati vodom.  
Kako ćeš dijete  
Učiti jesti,  
Pjevati mu pjesmice,  
Kečkice plesti.  
Kako ćeš precima  
Kraj groba stati  
I tuđim ih jezikom  
Po imenu zvati.  
Kako se smijati,  
Kako bolovati,  
Izreći molitvu  
Ili opsovati.  
Kako ćeš vino  
U čašu lijevati,  
Kako ćeš plakati,  
Kako pjevati.

S čim ćeš misao  
Opisati neku,  
Kuju si popio  
U majčinom mlijeku.  
Kako savjet  
Sinu ćeš dati,  
Kad djedove riječi  
Nećeš znati.  
Kako ćeš samog  
Sebe razumjeti.  
Na kojem jeziku  
Ćeš umrijeti?

Slušam primitivce.  
Oči im sjaje.  
Podmeću riječi nam  
Kao kukavičje jaje.  
Ma, ne daj svoju  
Riječ ni za Boga!  
Jezik je duša  
Naroda tvoga.

S čim ćeš se braniti,  
Kako žalovati,  
Kako se veseliti,  
Kako tugovati.  
Kako ćeš bakinu  
Prepričati bajku.  
Na kojem ćeš jeziku

Osloviti majku.  
Da l' će te razumjeti  
Prijatelj stari.  
Zar ćeš u svatove  
Bez one stvari?  
Kako ćeš popu  
Nasuprot sjediti,  
I naramak grijeha  
Mu ispovjediti.  
Kako ćeš maloju  
S dobrim bedrom,  
Dohvatiti mjesec  
Na nebu vedrom.  
Kako ćeš studen  
Srca prezimiti,  
Kako ćeš svijecu  
U ruke primiti.  
Uzmeš li ono  
Što nisi smio,  
Nećeš ni znati  
Tko si bio.

# Hrvatski jal

Ako zalutaš u ove retke,  
I ako te zapljusne emocija val,  
Skrij to u sebi i pljuj po meni!  
To je zdravi hrvatski jal.

Govori naglas: Taj nema pojma!  
Bacaj mi rime u glib i kal,  
Psuj mi mater, što sam dobar!  
To je zdravi hrvatski jal.

Na bijeli papir prosipam dušu  
Umačem pero u zlatni Gral  
Mi smo Mozart i Salieri  
To je zdravi hrvatski jal.

# Jučer sam sreo sebe

Jučer u kasnoj šetnji  
Baš na početku noći,  
Sreo sam samoga sebe  
I gledali smo se u oči.

Taj ja je bio mladić  
Što stasa u muškarca.  
I samo je zbunjeno gledao  
U drugog sebe - starca.

Stajasma jedan i drugi.  
U svoje nutrine se stis'li.  
Nismo govorili ništa,  
Samo si čitali misli.

Onaj mladi se pitao:  
Bože, na što to sličim?  
Gotovo da na sebe  
Uopće više ne ličim.

Stariji ja pomisli:  
Naivčina mlada! Ova  
Tek će se razočarati,  
A još je prepun snova.

Žalio jedan je drugog,  
Mijenjati ne bi se htio.  
I nimalo jedan drugom  
Nije zavidan bio.



Čudno, al' ama baš ništa,  
Nisu si imali reći.  
Čak im i posta dosadno  
I rastaše se bez riječi.

Konačno ostadoh sam  
Bez svojeg mlađeg sebe.  
Ne bih ponavljao život,  
Ma ne bih – K'o ga jebe!

# Vrati mi srce kakvo sam ti dao!

Zatvori te usne, ljubljene od mnogih  
I ne pričaj kako zbog nas ti je žao.  
Ne potpiruj davno ugašene vatre.  
Vrati mi srce kakvo sam ti dao!

Odmrsi iz svojih pramenova mene  
I otvori zamke u koje sam pao.  
Ne možeš me vječno po prašini vući.  
Vrati mi srce kakvo sam ti dao!

Ne naslađuj mojom gorčinom se više.  
Trpio sam dosta, dok te drugi krao.  
Još bih voljeti htio, ali nemam čime.  
Vrati mi srce kakvo sam ti dao!

# Striptiz duše

Ja si ne mogu pomoći  
Jer neke misli me guše.  
Zato i pred vama izvodim  
Ovaj striptiz duše.

Skidam masku s lica.  
Pokazujem svoje mane,  
Svjestan da nitko više  
Za tuđe ne mari rane.

Naprosto, to je u meni.  
Ja nisam od toga jači.  
To me tiska k'o kamen  
I mora van izaći.

Da budem to što jesam,  
Ništa me spriječiti neće.  
Riječi su moja religija,  
Pjesme su moje raspeće.

# Vozim se u čunu

Vozim se u čunu.  
Pramac mu vodu siječe.  
Mirišu ruže.  
Krvari veče.

Slušam zrikavce.  
Negdje svira gitara.  
U džepu novčić  
Za lađara.

Izlazi mjesec.  
Srebro se česme.  
Nestaje pjesnik.  
Ostaju pjesme.

Vozim se u čunu  
Sa spodobom u ogrtaču.  
Moji voljeni  
U daljini plaču.

# Prospí moj prah!

Prospí moj prah  
U suze jesenje kiše  
I nemoj plakati  
Kada me ne bude više!

Ja sam završio put.  
Na svoju sjenu sam stao  
I svega osim tebe,  
Ja sam se nagledao.

Ne nosi crninu,  
Odbaci mila korotu.  
Mnogi se nisu uspjeli  
Pronaći u životu.

A mi smo imali sebe  
I nebo i zemlju na dlanu.  
I crkvu i cirkuski šator  
U našem malom stanu.

Imali smo i anđela  
Koji ispunjava želje,  
Sat što otkucava sreću,  
Dječji plač i veselje.

Ne tuguj mila moja  
kad te samoća stisne,  
I ludim krikom tišine  
Ako ti srce vrisne!

Obuci crvenu haljinu  
S nekim uzorkom cvjetnim.  
Stavi osmjeh na lice  
I mrtvog - učini me sretnim!

SAMO ME GLEDALA  
PLAHO K'O SRNA





# Samo me gledala plaho k'o srna

Bilo je nečeg između nas,  
Al' sjećanja noć je odnijela crna.  
I nisam znao što da joj kažem.  
Samo me gledala plaho k'o srna.

Što si se dala, gdje ti je pamet?  
Vidiš da nisam ni prezira vrijedan.  
Zar nisi mogla barem naslutiti  
Koliko sam jadan i koliko bijedan?

Ja ne raspolazem takvim talentom  
Da mogu trajati s nekim u dvoje.  
Moj Bukefal čeka privezan vani  
I nervozno brusi potkove svoje.

Bilo je nečeg između nas.  
Dotaknula bodlju je otrovnog trna.  
I dok sam joj svoja okretao leđa,  
Samo me gledala plaho k'o srna.

# A ona hoda

A ona hoda...  
Zemlju ne dotiče.  
O svoju sjenu  
Se ne spotiče.

S njene aure  
Sedef se odranja.  
Nikome ona  
Pogled ne poklanja.

I gori asfalt  
Pod njenim nogama.  
I svi su okolo  
Na teškim drogama.

A ona hoda...  
Ulicom viluje.  
Gleda u sunce,  
S vjetrom se miluje.

Od centra  
U pravcu periferije.  
Puca iz teške  
Artiljerije.

I zatim nestaje  
Iz pohotnih zjena.  
Njezina svetost ...  
Lijepa žena.

# Jandrićeve Slavice

Bila je vrckavi curetak,  
Lijepa i ljupke glavice.  
Nijedna ne bijaše ljepša  
Od Jandrićeve Slavice.

Znala je da mi se sviđa.  
Jer joj pokazah znakom.  
I poslaha poljubac rukom,  
Kad je odlazila vlakom.

Poslije sam čuo o njoj  
Stotinu i jednu priču:  
Da se udala, rastala  
I potpuno odala piću.

Ugledah jednu staricu,  
Ima tome par dana,  
Pred crkvom kako prosi  
Ispruženog dlana.

Prepoznah u njoj Slavicu,  
A prošla su mnoga ljeta.  
Gledala me je u oči  
I tiho prošaptala: Šteta!

Bila je vrckavi curetak,  
Lijepa i ljupke glavice.  
Nijedna ne bijaše ljepša  
Od Jandrićeve Slavice.

# Ponekad upitam sebe

Dugo već, dugo štedim.  
Ne ostavljam ništa za sebe.  
Otkupiti želim natrag  
Svoju dušu od tebe.

U one htio bih dane  
Dok nisi još ništa mi značila,  
Dok nisi stala pred mene,  
I nebo mi zamračila.

Jutro se pali zvijezdama,  
U ponoć sunce se budi.  
Izbjegavam tužne pjesme  
Od kojih srce poludi.

Pitam se znaš li išta.  
Čak i da negdje postojim.  
Dok djecu u vrtić vodiš,  
Il' liježeš s mužem svojim.

Ponekad upitam sebe  
Što si mi toliko draga?  
Je l' ljubav Božje djelo  
Il' psina crnog vruga?

# Duh

Ponoć je crna,  
U krošnjama ćuh.  
Uz Marin krevet  
Nacekov duh.

Spavaš li mila,  
Il' još ne?  
Rekao bih ti  
Riječ ili dvije.

Što si me varala,  
Praštam ti to.  
To s Bogom riješi  
Nasamo.

Da si mi lagala,  
Sve ja to znam  
I to ti na duši  
Ostavljam.

Uzeli smo se  
U dobru i zlu,  
A klela si moju  
Sirotinju.

Na moj si račun  
Znala reć'  
Otrovnu psovku  
I grubu riječ.

I oca i mater  
Si psovala mi.  
I preko toga  
Mogao bi'.

Mogu ti lako  
Oprostiti sve,  
Al samo jedno  
Ne mogu, ne!

Nisi mi, Maro  
Željela ti  
Violinu u sanduk  
Staviti!

Pustila si me  
U svijet tišine  
Bez moje ljubavi..  
Voline.

A molio sam te  
K'o prijatelja.  
To mi je bila  
Posljednja želja.

A da je sa mnom,  
Već bih uskrsnuo.  
Nada mnom mramor  
Bi prsnuo.

A da je sa mnom,  
Već bih oživio,  
I dolje svoj bih  
Šešir nakrivio.

Gudalom crnu  
bih svilu razgrnuo  
i zvjezdanim nebom  
Se ogrnuo.

Tešku tišinu  
Cilik bi raznio.  
Bećarcem sve bih  
Svece sablaznio.

Na grobu bi procvalo  
Usahlo cvijeće.  
Upalile bi se  
Ugasle svijeće.

Da si mi dala  
To što sam želio  
Eto, i mrtav  
Bih se veselio!

# Kolekcionar lažnih poljubaca

Ničice sam pao ja pred njene noge  
U bečarsku večer što bazdi po vinu.  
Dok falšao Cigan je u violinu,  
I dok vrag je svoje sakrivao roge.

A ona se samo hihotala glupo,  
Gordo svjesna svojih erogenih zona.  
Teatar je njezin bila gostiona  
Gdje je jeftinoću prodavala skupo.

Privlačila jadnim klišeom me strasti,  
Zvukom narodnjaka, mirisom po znoju.  
I bio sam pseto što se na kost baca.

Pao sam da niže ne može se pasti.  
Na tren zadovoljan u svom nespokoju.  
Ludi kolekcionar lažnih poljubaca!



# Tvoje podvojeno biće

I lijek i otrov u istoj boci.  
I slatki nektar i gorko piće  
Odavno nosi ovim svijetom  
Tvoje podvojeno biće.

I ljutu kletvu i molitvu svetu  
Vrišti, bunca i ponizno sriče.  
Puzi i prijeti, jauče i plače  
Tvoje podvojeno biće.

I cvijet i trnje i zrak i zemlju  
Iz koje sjeme sahne i niče.  
Sve to na istom dlanu nosi  
Tvoje podvojeno biće.

I ljubav kao žrtveno janje,  
I čovjeka koga se to ne tiče.  
Sve to u istom srcu skriva,  
Tvoje podvojeno biće.

# Ti

Ti si moj Armagedon.  
Knjiga postanka.  
Moji eritrociti.  
I ono čega ima,  
I ono čega nema,  
A bez tebe ni ne može biti.

Ti si moj Belzebub,  
Dah svete Ane,  
Jevtušenkova poema.  
Ono bez čega možeš,  
A opet ne možeš  
Što se u srce sprema.

Ti si moj rezervni ključ  
Od škrinje čuda.  
Moj Semiramidin vrt.  
Jedno ništa  
U svemu.  
Moje postojanje i smrt!

# Rođena trinaestog u petak

Ti se nisi rodila trinaestog u petak.  
Metneš šminku,  
Uzmeš kofere  
I krećeš u novi početak.

Ti se nisi rodila bez fanfara s neba.  
Imaš stila,  
Veliki ego,  
I ništa ti drugo ne treba.

Ti se nisi rodila za nekog poput mene.  
To mi je jasno.  
U svijetu novčanica  
Imaš svoje pulene.

Ti se nisi rodila za neki cmizdrav svršetak.  
I zato da znaš,  
Rodila si se baš  
Trinaestog u petak!

# Što li sam to vidio u Petrovim očima?

Nije mi dalo mira,  
Proganjalo me noćima.  
Što li sam to vidio  
U Petrovim očima?

Nije to bio vapaj,  
Niti ljutnja, ni bijes,  
Već samo neka mirnoća  
I okićen hrastov lijes.

Nije to bio očaj,  
Niti gorčina, ni jad,  
Već uplakana mu žena,  
Djeca i unučad.

Nije to bila srdžba,  
Nije to bio ni strah,  
Već župnik koji zdušno  
Prahu preporuča prah.

Nije mi dalo mira.  
Proganjalo me noćima.  
Što li sam to vidio  
U Petrovim očima?

PAKT S  
VJETRENJAČAMA



# Pakt s vjetrenjačama

Nisam više što jesam.  
Bože mi oprosti!  
Bezbolno sam se predao  
Učmalosti.

Ne dižem više glas.  
Oblačim odijela.  
I ne gledam pohotno  
Ženska tijela.

Ne pušim, ne pijem,  
Čak ni ne kartam.  
Đonom na idiote  
Više ne startam.

Prijatelji mi dođu  
I brže-bolje bježe.  
A psi koji me poznaju,  
Sada na mene reže.

Miran sam kao janje  
U prazno kada blene.  
Niti ne tražim više  
Onog staroga mene.

Ni u kog više ne pucam  
Svojim kremenjačama.  
Potpisao sam pakt  
S vjetrenjačama.

# Kartaši

Za stolom sjede  
Stari pajdaši,  
Dobri susjedi,  
Ljuti kartaši.

Joža, Martin  
Dragec i Štef.  
Pik, karo,  
Herc i tref.

Dijele se karte.  
Zove se štih.  
Grmi i sijeva  
Između njih.

A zatim opet,  
Staložen glas:  
Opet taj cener,  
A treba mi as!

Ma kakva finoća,  
Kakav bonton,  
Dok posežu ruke  
U talon.

Do mraka još će  
Pet rundi past'.  
U pitanju je  
Kartaška čast.



Za stolom sjede  
Do u noć kartaši.  
Od psovki crvene  
I kočijaši.

# Janoševa rakija

Slatka je poput meda,  
A oštra poput čakije.  
Nategne Janoš i reče:  
Ma fućkaš kuću bez rakije!

Rakije, brlje,  
Svetice, kurve.  
Od šljive, kruške,  
Kajsije, murve,  
Krumpira, ječma,  
Raži i pšenice.  
Sve od plaviša  
Do prepečenice  
Što mrtve diže,  
A zdrave krijepi.  
Što etiketu  
Budale ti lijepi.  
Što sivo jutro  
Razvedri časom,  
Mudraca nagradi  
Magarećim glasom.  
Što svaku tugu  
K'o rukom odnese,  
A sutra još veće  
Brige donese.  
Što često smijeh  
Suzama pere.  
Što nema ni u čemu  
Ni malo mjere.

Što svaku ljudsku  
    Utopi tugu,  
    Ali i često  
    Donese drugu.  
U njoj su ljudske  
    Vrline i mane  
    I sve to u jednu  
    Čašicu stane.  
Kad smo kod čašice:  
    Daj mi natoči,  
Da mogu pogledati  
    Životu u oči!

S njom možeš bosonog  
    Preko trnja i makije.  
Reče Janoš: Ne znam  
Što bih, da nema rakije.

Rakije jake,  
Rakije slabe.  
One kupljene  
    I one džabe.  
    One čuvane  
    Za krštenje,  
Za ženidbu sina,  
    Za pomirenje,  
    Za pokoj duše  
Onom što ode,  
    Za sreću djeci

Koja se rode.  
Da imaš u nešto  
Uvijek se skriti,  
Gdje možeš tugovati  
I suze liti.  
Da imaš druga,  
Da imaš brata.  
Za bijeg od svega  
Tajna vrata.  
Da možeš u laž  
Povjerovati.  
Bahatom pisaru  
Mater opsovati.  
Hrabrost za obranu  
Rođenog gnijezda,  
I misao što te  
Digne do zvijezda.  
Kad izgubiš sve  
Bar lažno s njom,  
Opet se osjetiš  
Čovjekom.

# Na nož sa životom

Kažu da je mudrosti čin  
Pognuti glavu pred silom,  
Predati meč sa stilom  
Biti kurvin sin.

Budala ne zna za strah,  
Govore latinske fraze.  
Ne dam da ljudskost mi gaze.  
Nisam izgubio dah.

Još dižem barikade,  
Čuvam poštenja prijesto  
Opijen ljepotom.

Budnicom mijenjam balade  
I još se pograbim često  
Na nož sa životom.

# Sekretar

Sekretar me zvao da dođem,  
Jer ima mi štošta reći.  
Pravo u oči me gleda.  
Ozbiljan, mrk - bez riječi.

Srami se, mladiću, sebe  
Pod Titovom slikom na zidu!  
Ti si prokockao svoje,  
A imali smo te u vidu.

Nikada ništa od tebe!  
Tamburaš, stihove pišeš.  
Ne vrijediš ni pišljivog boba.  
Ni zraka koji dišeš!

Mrkn'o si šefovu ženu!  
Pa dobro, što je tebi?  
Ti misliš da smo slijepi.  
Mi znamo sve o tebi.

S ološem lumpuješ noću,  
I Bogu dane kradeš.  
Ako se ne misliš popraviti,  
Pišat ćeš krv, da znadeš!

Gledam ga kako mi prijeti,  
A riječi mi nisu bitne,  
Već njegov debeli trbuh  
I praseće oči sitne.

Jebo ti sebe! rekoš.  
Mladost mi puše u krmu.  
Ja grabim iz čistog vrela,  
Zahvaćam sedef i srmu.

Mlad sam i prepun života.  
Sokovi tjeraju mene.  
Začarali moju su dušu  
Stihovi, pjesme i žene.

I onda: Marš van, đubre!  
Napuštam njegovu sobu.  
A on ni ne može pojmiti,  
Da stojim na njegovom grobu.

# Veseli gajdaš

Jadan i slomljen  
I sit već svega  
Želim samoću,  
Al' evo ti njega.

Glazbalom svojim  
Kmeči i gudi,  
Krevelji mi se  
I izlaz nudi.

Skače i cupka  
Bosonog na cesti.  
Kaže mi: Zdrav si,  
Imaš što jesti!

I tvoji su dobro,  
Bogu hvala!  
Poslušaj što ti  
Kaže budala:

Veseli gajdaš  
S kozjim mijehom,  
Sve će ti boljke  
Izliječiti smijehom.

Veseli gajdaš  
Put će ti zlatiti  
I životnu radost  
Ponovo vratiti.



Kud ću, budalo  
S teretom duše  
I nakaznim huljama  
Što svijet mi ruše?

Kud ću sa čašom  
Pregorkog vina?  
Uzdaj se, kaže,  
U Božjeg sina!

Kako, kad sumnjam  
U nebo i ljude?  
Danajske darove  
Stalno mi nude!

Danas brat brata  
Laže i šmira.  
Preпусти, kaže,  
Srcu da bira.

Veseli gajdaš,  
Ruglo i smeće,  
Od tebe ruke  
Dignuti neće.

Veseli gajdaš,  
Seoska metla,  
Uputit će te  
U smjeru svjetla.

Gledam ga kako  
Jezik mi plazi,  
Kako na svaku  
Gestu mi pazi.

Pozna me više  
No ja sam sebe.  
Govori: Nije  
Kasno za tebe.

Jest da si smušen  
I emotivac.  
A što si takav,  
Ti nisi krivac.

Nasuprot matici  
Ti uvijek tečeš.  
I ostarjet ćeš,  
Al' odrasti nećeš.

Veseli gajdaš  
Vandrokaš - lola,  
Kaže: Ne živi  
Sa srca pola.

Veseli gajdaš  
Mračnjak sa svijećom,  
U noći slijedi  
Moj krik za srećom.

# Odlazi moja generacija

Odlazi moja generacija.  
Djeca socijalizma!  
S latinskim dijagnozama:  
Karcinom, aneurizma.

Odlazi moja generacija.  
Najbolja koju sam znao.  
Bez stiska ruke i zagrljaja.  
Bez drugarskog pozdrava: Zdravo!

Odlazi moja generacija  
Slušača gramofonskih ploča.  
Sa svakim nestajem i ja.  
Prazninu puni samoća.

Odlazi moja generacija.  
Šaptom pada elita.  
Sada pod šahovnicom,  
A nekad s petokrakom Tita.

Odlazi moja generacija.  
U porazu pognute glave.  
Zadnji je meč izgubila,  
I ništa od stare slave.

# Star sam

Željno mi je oko čiste ljepote.  
Kad žena prođe i zamiriše.  
K'o što je rođena - bez silikona.  
Bojim se, takvih nema više.

Željno mi je uho razgovora  
Bez mobitela nasred stola.  
Šarenih haljina s cvjetićima  
I vječnih pjesama Nat King Cola.

Željan sam večeri bez TV ekrana,  
Bez stresa i otrovnih vijesti.  
Bijelih maramica u džepu,  
Kariranih košulja, vunениh vesti.

Željan sam šetnje po starom placu.  
Parkirani auti sada me groze.  
Nema djece na putu u školu.  
Roditelji ih danas uglavnom voze.

Sve više stvari danas me smeta.  
Kao na grobu plastični cvijet.  
Star sam, to mi je odavno jasno,  
Al' ljepši je bio moj stari svijet!

# Kad izgorim

Kad izgorim vatrom  
I zgasnem k'o peć.  
Kad prolijem tintu  
Na posljednju riječ.

Kad ostanem licem  
Na hrastovom stolu.  
Čitaj mi Rimbaudovog  
„Spavača u dolu“.

Ako ne zasuzim,  
Ako glas ne pustim.  
Ogrnut sam tada  
vječnim mrakom gustim.

Stavi mi u njedra  
Jednu dunju žutu,  
Da mi sja k'o sunce  
Na posljednjem putu.

# Ratnik

Golobradi ratnici  
Do njega su stigli.  
Za ruke i noge  
S trave su ga digli.

Dolje ispod njega  
Crven trag se rubi,  
Gdje ležaše licem  
K'o da zemlju ljubi.

S krunicom u ruci  
Blažen k'o da sanja.  
Na grudima nosi  
Tri odlikovanja.

I sva tri su ista  
Posebna i rijetka.  
Ljubav, mladost, hrabrost.  
Tri rane od metka!

# Mramorni grad

Izbijen iz cipela i slomljen životom  
Vucaram se pripit, kao zadnji gad,  
Kroz ljepljivu maglu, vijugavim pločnikom,  
Uz čempres i tuju u Mramorni grad.

Podbuo, zgužvan, prepun gorčine,  
Dok nosnice težak šimšir mi šmrču.  
Odjednom shvaćam da taj me miris  
Ni s čim ne vezuje, osim sa smrču.

Pa što je tu je. Dobro vam jutro!  
Pokoј vam dušama, što drugo reći.  
Znam, nije lijepo, al' umoran sam  
Pa ću na klupu pokraj vas leći.

Dva su se olujna tu izlila mora.  
Jedno slano, drugo rumeno.  
Planinu uzdaħa ovdje su zidali,  
Da dohvate zauvijek izgubljeno.

Najveći švaleri ovdje su mirni.  
Kraj ljupkih dama muževi leže.  
Nema tableta, bolova; ničeg,  
Već samo cvijeće, suho il' svježe.

Ministri, banovi, pjesnici, klatež,  
Siročad, starci; rasipni, škrti  
Čekaju svjetlost sudnjega dana  
Pored svog imena s datumom smrti.

Prožima svetost me ovoga mjesta,  
Čiju tišinu tek remete ptice.  
Ovdje ne vlada zakon jačega,  
Već onaj jednakosti i pravice.

Osjećam kao da skrnavim mjesto  
I odlazim s mišlju koja mi pada,  
Da zavidan sam, za ime svijeta,  
Tihom pučanstvu Mramornog grada.



# SADRŽAJ

SVJETLONOŠIN ČAROBNI LAMPAŠ 5

## STAZAMA VILENJAKA

### TAMO GDJE KRIJESNICE SJAJE U NOĆI

Svjetlonoša	13
Tamo gdje krijesnice sjaju u noći	15
Gdje su moje puškice od bazge?	16
Vatrena kobila	17
Brbljavo mlinsko kolo	18
Klarin spomenar	20
E, moj blesavko!	21
Jesenja sonata	23
Lujček	24
Odakle dolaze moje pjesme	25
Siroče	26
Vrbova svirala	27
Šarko	28
Dječak s borama	30
Čuk	31
Knedle sa šljivama	32
Otava miriše	33
Strašilo	34
Krugovi na vodi	35
Ulica dječjeg smijeha	36

### SVJETLACI

Svjetlaci	39
Antolova Ljubica	40
Bartol svira gitaru	42
Sonet u suton	44
Srebrni zmaj	45
Mrtvo Ciganče	46
Nedjeljni spavač	47
Nekako s prvim mrakom	48
Blentavo moje!	52
Bijela nevjesta	54
Sedam zrna pšenice	55

## PIJANA MUZA

### ŠAPTAČ VJETRU

Pijana muza	63
Šaptač vjetru	65
Nemam više zvjezdane prašine	66
Pišem po vodi	67
Pjesnik	69
Euterpina flauta	70
Hrastovi boluju	74
Daj mi natoči, krvniče!	75
Jezik	76
Hrvatski jal	79
Jučer sam sreo sebe	80
Vrati mi srce kakvo sam ti dao!	82
Striptiz duše	83
Vozim se u čunu	84
Prospi moj prah!	85

### SAMO ME GLEDALA PLAHO K'O SRNA

Samo me gledala plaho k'o srna	89
A ona hoda	90
Jandrićeva Slavica	91
Ponekad upitam sebe	92
Duh	93
Kolekcionar lažnih poljubaca	96
Tvoje podvojeno biće	97
Ti	98
Rođena trinaestog u petak	99
Što li sam vidio u Petrovim očima?	100

### PAKT S VJETRENJAČAMA

Pakt s vjetrenjačama	103
Kartaši	104
Janoševa rakija	106
Na nož sa životom	109
Sekretar	110
Veseli gajdaš	112
Odlazi moja generacija	115
Star sam	116
Kad izgorim	117
Ratnik	118
Mramorni grad	119





Pučko  
otvoreno učilište  
Sveti Ivan Zelina

ISBN 978-953-6540-85-3



9 789536 540853